

Conservem espais naturals de gran valor social

“El LIFE Montserrat s’acaba però seguirem treballant amb il·lusió”

—
Xavier Pedrosa
Ramader

Xavier Pedrosa és ramader i pagès, i ara també empresari. Viu en una masia als peus de Montserrat amb la seva família i seixanta cabres lleteres. És del Bruc, una zona afectada i propensa als incendis, i participa en el projecte LIFE Montserrat que busca prevenir incendis i millorar la biodiversitat mitjançant la recuperació de la pastura extensiva.

El projecte LIFE Montserrat, gestionat per ens públics i la Fundació, es basa en la reintroducció dels ramats de pastura. “Era tradició, aquí a la zona, que hi hagués ramats petits que abastien de llet a la població local. Aquests ramats van desaparèixer, també l’activitat agrària, i això, combinat amb un massa de bosc elevada i el clima, es tradueix en risc d’incendis”, diu.

El projecte va començar el 2014 i es preveu que finalitzi aquest any. “Sabem que el projecte LIFE s’acaba però nosaltres seguim treballant amb la il·lusió de tirar-ho endavant”. El projecte està plantejat a llarg termini. El Xavier reconeix que li ha aportat “moments de molta alegria però també de dificultat. La finalitat del projecte és ser autosuficient, encara hi estem treballant”. En aquests moments, el projecte del Xavier “encara no és rendible ja que el ramat encara és jove. Ara hem de fer llet i elaborar-la per a fer formatge. N’estem aprenent”.

Amb la muntanya de Montserrat al fons, el Xavier explica que “els pastors tenim un problema, estem arrelats a la terra, a una manera de viure i de fer. No anem a la velocitat de la societat de les ciutats”. Però amb l’ajuda de la Fundació, que fa “una tasca educativa i divulgativa molt important perquè creu en el medi ambient i en el territori, aconseguirem protegir aquest territori amb el foment d’oficis com el de pastor i la recuperació d’un paisatge que ens estimem”.

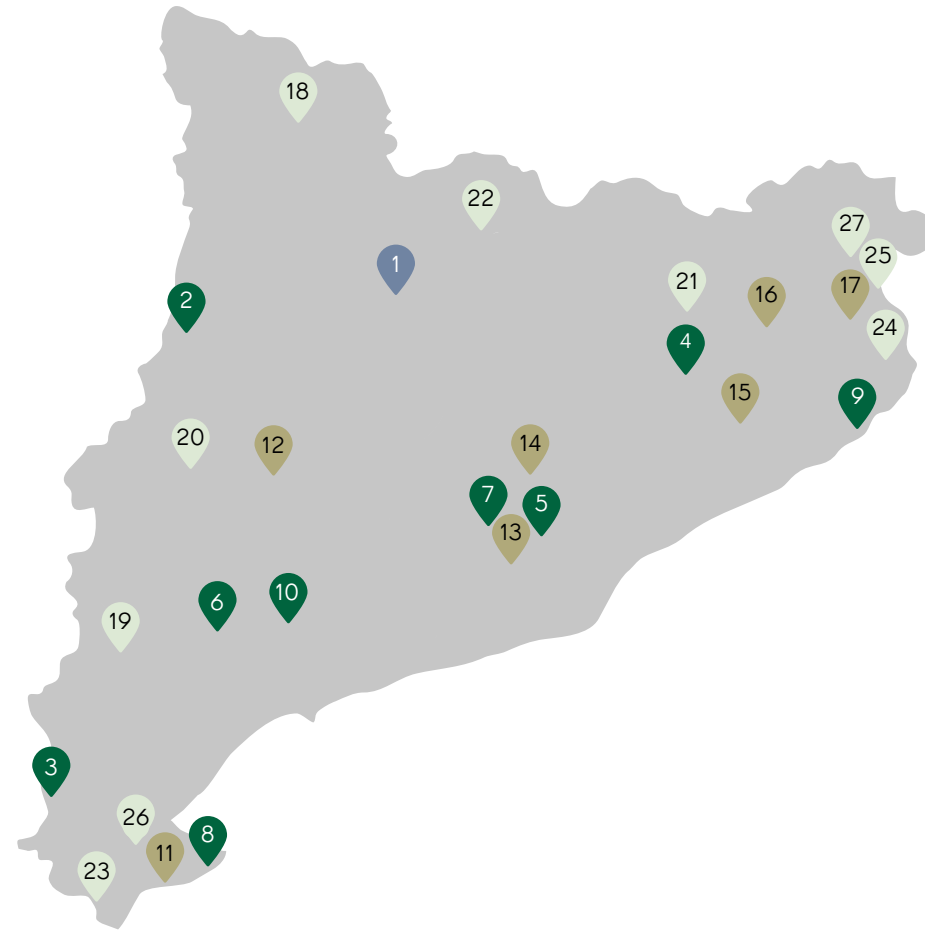

La Fundació conserva i gestiona una xarxa d'espais naturals d'elevat valor ambiental i social, alguns dels quals són el resultat de restauracions ecològiques. Perquè una natura en bon estat de conservació, un territori ben gestionat i un medi ambient saludable són valors socials cada cop més reconeguts en una societat avançada.

La qualitat de vida, el benestar i, fins i tot, la salut dels ciutadans depèn en gran mesura de saber preservar, millorar i restaurar, si cal, els ecosistemes i paisatges.

Xarxa d'Espais Natura

La xarxa està formada per espais propis i espais amb acords de custòdia del territori, que ha esdevingut la més important a Catalunya seguint el model de governança d'Àrees Protegides Privadament (APP), segons els criteris establerts per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN). En síntesi, el model aporta recursos privats per a un benefici públic, com són la natura i els espais naturals. La Xarxa d'Espais Natura de la Fundació és, doncs, un model de referència pel fet de ser un exemple de gestió de la natura realitzada íntegrament des d'una entitat de la societat civil i sense ànim de lucre.

- > 1.000 ha**
- 1 Muntanya d'Alinyà (5.352,13 ha)

- 100 - 999 ha**
- 2 Congost de Mont-rebei (598,71 ha)
- 3 El port d'Arnes (453,94 ha)
- 4 Cingles de l'Avenc de Tavertet (250 ha)
- 5 Muntanya de Puigventós (192,67 ha)
- 6 Congost de Fraguerau (183,94 ha)
- 7 Montserrat - Coll de Can Maçana (176,57 ha)
- 8 Llacuna de l'Alfacada (175,83 ha)
- 9 Can Puig de Fitor (170,61 ha)
- 10 Bosc de Vilalta (124,55 ha)

- 10 - 99 ha**
- 11 MónNatura Delta de l'Ebre - Salines de la Tancada (41,29 ha)
- 12 Estanys d'Ivars i Vila-sana (30,93 ha)
- 13 Els boscos de Can Roca - Els Blaus (20,96 ha)
- 14 Món Sant Benet (18 ha)
- 15 Estany de Sils (14 ha)
- 16 Llacunes de Can Morgat (13,4 ha)
- 17 Mig de Dos Rius (10,08 ha)

- 1 - 9 ha**
- 18 MónNatura Pirineus (8,92 ha)
- 19 Reserves de Sebes (7,108 ha)
- 20 Sot del Fuster (4,79 ha)
- 21 Bosc de Tosca (3,43 ha)
- 22 Ribera de l'Alt Segre (3,17 ha)
- 23 Oliveres mil·lenàries de l'Arion (2,67 ha)
- 24 Aiguamolls del Ter Vell (2,56 ha)
- 25 Les closes de la Rubina (2,05 ha)
- 26 Ullals de Panxa (2,4 ha)
- 27 La closa de Mornau (1,04 ha)

Tipologies d'espais naturals protegits per la Fundació

		Espais	Hectàrees
A. Xarxa d'Espais Natura	Finques de propietat social (Espais Natura)	27	7.866,87
B. Acords de custòdia del territori	Acords de custòdia clàssics	6	82,54
	Drets de tala i pagament per serveis ambientals	33	205,39
	Subtotal custòdia (B)	39	287,93
Total espais en gestió (A + B)		66	8.154,80

La Xarxa d'Espais Natura està integrada actualment per vint-i-set espais propis, amb una superfície total de 7.866,87 hectàrees. Durant l'any 2018, s'han incorporat a la xarxa dos espais: l'Estany de Sils (la Selva) i els Ullals de Panxa (delta de l'Ebre, Montsià). A més, la Fundació té establerts amb altres propietaris privats o públics acords de custòdia del territori per a ajudar a protegir trenta-nou espais més del país. A l'any 2018 hem donat la benvinguda a més de 405.000 visitants als nostres espais naturals.

A través de la gestió dels Espais Natura impulsem l'economia local dels territoris on s'ubiquen. De forma directa, oferim feina a persones que viuen al seu entorn per a desenvolupar les tasques de gestió, manteniment i atenció als visitants. La majoria són persones joves amb formació que, gràcies a treballar als diversos centres, poden viure en territoris rurals que sovint disposen de molt poca oferta laboral. L'any passat van ser vint-i-set llocs de treball.

De forma induïda, també contribuïm al desenvolupament local teixint una xarxa amb les empreses ecoturístiques de l'entorn, cosa que permet disposar d'una oferta diversa, sostenible i respectuosa amb la natura. D'altra banda, oferim els nostres centres de natura com a aparador i altaveu de productes locals. Un exemple concret el tenim en la celebració del **Delta Birding Festival**, l'únic festival d'ornitologia que es celebra al país i amb el qual hem contribuït a consolidar el delta de l'Ebre com a punt de trobada anual dels ornitòlegs i aficionats als ocells i la natura. També hem contribuït activament a la primera Guia d'ecoturisme de

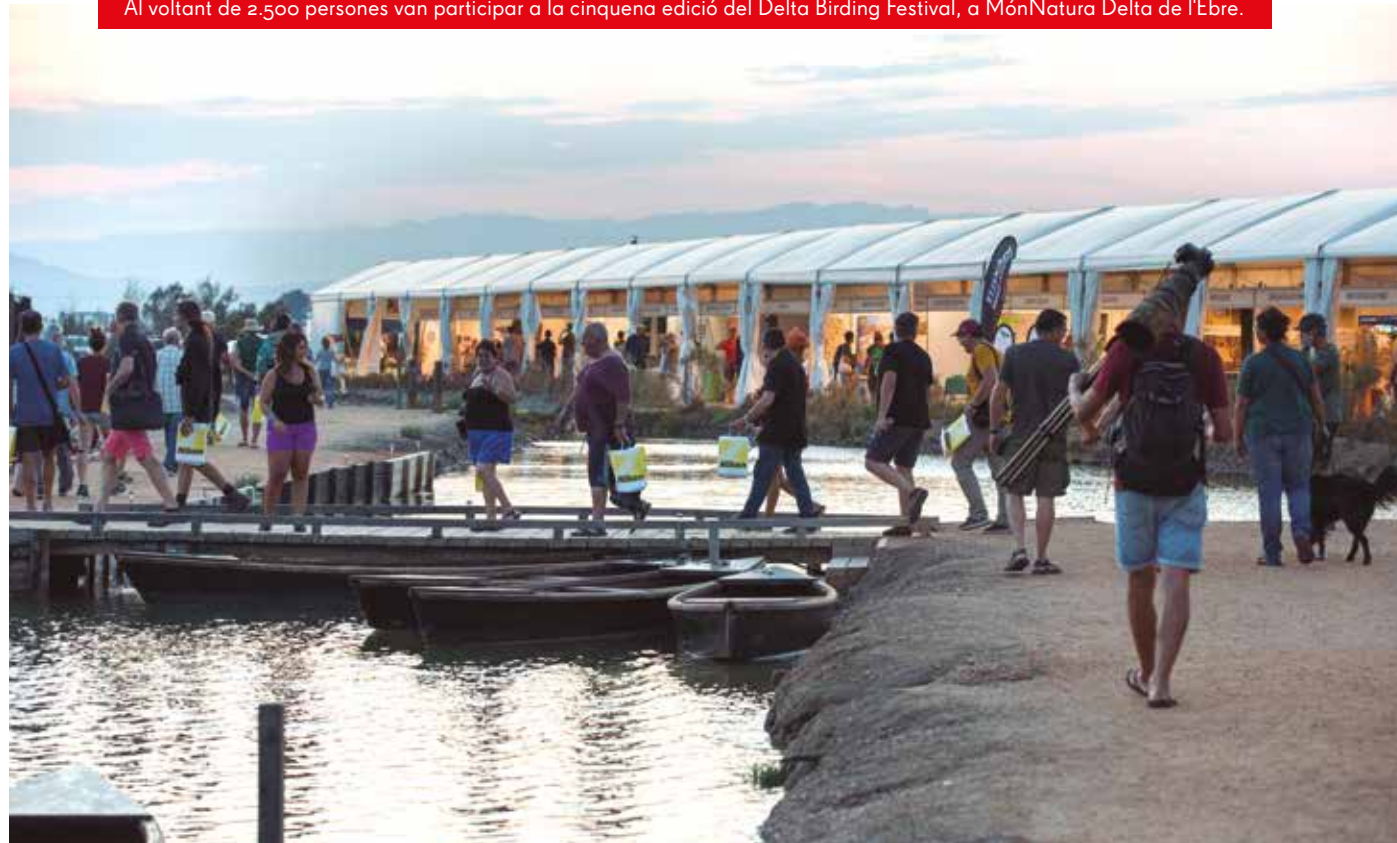
Catalunya, que recull les trenta destinacions ecoturístiques més importants del país, moltes amb presència directa, suport o col·laboració de la Fundació.

Per analitzar amb més detall tot aquest impacte socioeconòmic,enguany hem iniciat un projecte pioner al país per a calcular l'**SROI (Retorn Social de la Inversió)** als principals espais de la Xarxa d'Espais Natura. Aquesta metodologia ens permetrà mesurar l'impacte sobre valors extra financers, com els ambientals i els socials, en relació amb els recursos invertits.

La gestió dels espais naturals que realitzem pretén garantir el compromís de preservació futura d'aquest patrimoni natural de cara a la societat i per això ens marquem uns elevats nivells de qualitat. Alguns criteris de qualitat tenen a veure amb la sostenibilitat econòmica i ambiental dels propis espais naturals com, per exemple, assolir el màxim d'independència econòmica amb els recursos propis que puguin generar aquests espais i que enguany ha comportat uns ingressos d'1.289.190 €. També apostem per la innovació en temes de sostenibilitat ambiental, com per exemple els sanitaris secs instal·lats en diversos punts sense aigua, l'ús de plaques fotovoltàiques i de carregadors per a vehicles elèctrics o la reserva prèvia d'aparcament a Mont-rebei per a evitar la sobrefreqüentació de l'espai.

Igualment, i amb l'objectiu de mesurar l'estat dels elements naturals, elaborarem anualment un quadre d'indicadors de la biodiversitat, mitjançant estudis de camp.

Al voltant de 2.500 persones van participar a la cinquena edició del Delta Birding Festival, a MónNatura Delta de l'Ebre.

Quadre d'indicadors de la biodiversitat

● Molt bo ● Bo ● Mitjà ● Dolent ● Molt dolent ● Dades insuficients ● No mesurat

Espai	Indicador	2014	2015	2016	2017	2018	
MónNatura Pirineus	Nombre màxim de rapinyaires observats	●	●	●	●	●	
	Freqüentació de l'espai per l'os bru	●	●	●	●	●	
	Congost de Mont-rebei	Diversitat i abundància de lepidòpters	●	●	●	●	●
		Diversitat i abundància d'ocells	●	●	●	●	●
		Tendència dels ambients dels ocells	●	●	●	●	●
	Manteniment de la població de llúdriga	●	●	●	●	●	
	Estat ecològic dels prats naturals	●	●	●	●	●	
Estat de conservació de la flora rupícola	●	●	●	●	●		
Muntanya d'Alinyà	Ús del PAS i nombre de carronyaires	●	●	●	●	●	
	Diversitat i abundància d'ocells	●	●	●	●	●	
	Tendència dels ambients dels ocells	●	●	●	●	●	
	Població de gall fer	●	●	●	●	●	
	Estat de conservació de la flora	●	●	●	●	●	
	Estat ecològic dels prats naturals	●	●	●	●	●	
	Montserrat-Coll de Can Maçana	Diversitat i abundància d'ocells	●	●	●	●	●
Tendència dels ambients dels ocells		●	●	●	●	●	
Nombre d'ocells anellats		●	●	●	●	●	
Abundància de perdiu		●	●	●	●	●	
Abundància de conill		●	●	●	●	●	
Superfície d'espais oberts		●	●	●	●	●	
Cingles de l'Avenc de Tavertet	Reproducció d'amfibis	●	●	●	●	●	
	Estat ecològic dels prats naturals	●	●	●	●	●	
	Nidificació de rapinyaires diürns	●	●	●	●	●	
	Parelles d'ocells d'espais oberts	●	●	●	●	●	
	Espècies de fauna forestal	●	●	●	●	●	

Quadre d'indicadors de la biodiversitat

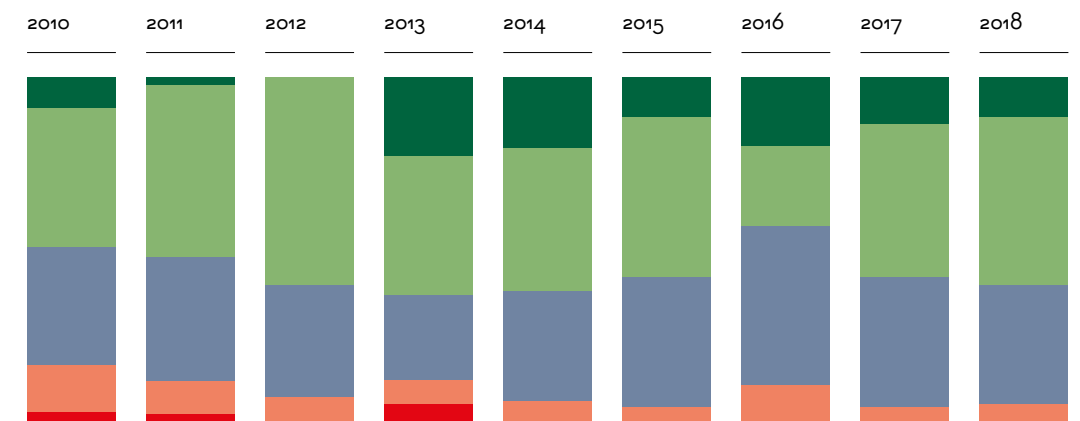
Espai	Indicador	2014	2015	2016	2017	2018
Llacuna de l'Alfacada	Diversitat i abundància d'odonats	Molt bo	Molt bo	Mitjà	Bo	Bo
	Diversitat i abundància d'ardeids	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Mitjà
	Nombre d'ocells aquàtics hivernants	Bo	Bo	Molt bo	Mitjà	Bo
	Parelles d'ocells aquàtics nidificants	Mitjà	Mitjà	Bo	Dades insuficients	Dades insuficients
	Parelles de fumarell carablanc	Mitjà	Mitjà	Dolent	Mitjà	Mitjà
	Presència del fartet	Bo	Bo	Molt bo	Molt bo	Molt bo
	Presència de la tortuga d'estany	Bo	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Evolució dels hàbitats	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Mig de Dos Rius	Diversitat i abundància de lepidòpters	Mitjà	Bo	Bo	Mitjà
Diversitat i abundància d'ocells		Bo	Bo	Molt bo	Molt bo	Bo
Tendència dels ambients dels ocells		Bo	Bo	Mitjà	Bo	Bo
Població de picot garser petit		No mesurat	No mesurat	No mesurat	Bo	No mesurat
Bosc de Vilalta	Èxit reproductor de l'àguila cuabarrada	Bo	Bo	Mitjà	Mitjà	Bo
	Abundància de perdiu	Dolent	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Abundància de conill	Dolent	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Presència de cranc de riu	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Bo	No mesurat
Muntanya de Puigventós	Diversitat i abundància d'ocells	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Bo
	Tendència dels ambients dels ocells	Mitjà	Bo	Dolent	Mitjà	Mitjà
	Abundància de perdiu	No mesurat	No mesurat	Bo	Bo	Bo
	Abundància de conill	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Superfície d'espais oberts	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Bo	No mesurat
	Presència del còlit negre	No mesurat	No mesurat	Dades insuficients	Dades insuficients	Dades insuficients
Can Puig de Fitor	Diversitat i abundància d'ocells	Bo	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Mitjà
	Tendència dels ambients dels ocells	Bo	Mitjà	Bo	Bo	Bo
	Estat ecològic dels prats naturals	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Mitjà	No mesurat

Quadre d'indicadors de la biodiversitat

Espai	Indicador	2014	2015	2016	2017	2018
El port d'Arnes	Diversitat i abundància d'odonats	Molt bo	Bo	Bo	Bo	Molt bo
	Diversitat i abundància de lepidòpters	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Bo
	Nombre d'exemplars d'abellera d'estiu	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Èxit reproductor de l'àguila cuabarrada	Dades insuficients	Bo	Mitjà	Bo	Bo
	Èxit reproductor del voltor	Molt bo	Bo	Mitjà	Dolent	Dolent
	Estany d'Ivars i Vila-sana	Percentatge d'ocells hivernants	Bo	Dolent	Dolent	Bo
Parelles reproductores d'ocells aquàtics		Bo	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Mitjà
Nombre màxim d'ocells aquàtics		Molt bo	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Mitjà
Nombre d'ocells anellats		Mitjà	Dades insuficients	Bo	Bo	Mitjà
Índex d'activitat dels ratpenats aquàtics		No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Mitjà
Abundància de ratpenats		No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
Llacunes de Can Morgat	Diversitat i abundància de lepidòpters	Dades insuficients	Bo	Mitjà	Bo	Bo
	Diversitat d'odonats	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Mitjà
	Diversitat i abundància d'amfibis	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
Sot del Fuster	Parelles d'ardeids i de rapinyaires	Molt bo	Molt bo	Molt bo	Molt bo	Molt bo
	Nombre d'ocells anellats	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Evolució de les comunitats vegetals	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat

Evolució dels indicadors en el conjunt d'espais 2010-2018

Les actuacions orientades a l'ús públic dels espais naturals també esdevenen un conjunt de tasques importants que es fan al llarg de tot l'any: la Xarxa d'Espais Natura compta amb l'actualitat amb cinquanta-cinc itineraris (286 km) senyalitzats, disset miradors panoràmics, sis punts d'informació amb atenció personalitzada (Congost de Mont-rebei, Muntanya d'Alinyà i Montserrat-Coll de Can Maçana, a més dels dos centres MónNatura i Món Sant Benet), deu aguaitis d'observació de fauna, deu aparcaments i nou àrees de lleure. Tot això permet el gaudi dels espais pels visitants i, alhora, contribueix a la generació de llocs de treball i a un impacte econòmic positiu per a les comunitats i territoris.

Impacte socioeconòmic de la Xarxa d'Espais Natura

Visitants 2018	405.556 persones
Ingressos directes generats	1.289.190 €
Llocs de treball directes	27 llocs

Visitants de la Xarxa d'Espais Natura

Espais amb dades de comptadors de visitants

Espai	Visitants
Congost de Mont-rebei	91.751
Muntanya de Puigventós	31.115
Muntanya d'Alinyà	1.190
El port d'Arnes	23.900
Cingles de l'Àncora de Tavertet	19.200
Montserrat - Coll de Can Maçana	52.900
MónNatura Delta de l'Ebre - Salines de la Tancada	17.400
Estany d'Ivars i Vila-sana	35.800
Mig de Dos Rius	14.100
Llacunes de Can Morgat	47.800
Reserves de Sebes	5.000
Congost de Fraguerau	11.900
Bosc de Vilalta	1.500
Aiguamolls del Ter Vell	5.000
Bosc de Tosca	6.000
Can Puig de Fitor	15.000
Els boscos de Can Roca - Els Blaus	4.000
Llacuna de l'Alfacada	20.000
Oliveres mil·lenàries de l'Arion	2.000

Espais que actualment no tenen ecocomptadors, però n'han tingut o estudis de freqüentació (dades molt fiables)

Espais sense comptador de visitants ni estudis de freqüentació

TOTAL VISITANTS **405.556**

Pel que fa a les actuacions realitzades durant l'any 2018 als espais de la Xarxa d'Espais Natura podem destacar:

A la **Muntanya d'Alinyà** hem tingut les primeres collites de plantes aromàtiques i de pomes ecològiques a les plantacions heretades del projecte LIFE "Operación CO2". També hem impulsat un procés participatiu obert a escala comarcal per a treballar pel futur de la ramaderia extensiva a aquesta zona del Prepirineu, del qual n'ha sorgit la iniciativa "Alinyà, muntanya viva" i un grup de treball amb els ramaders de la zona.

A **Montserrat-Coll de Can Maçana** hem revisat el pla de gestió de l'espai i l'hem consensuat amb l'òrgan gestor del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, amb una vigència de deu anys (2018-2027). Hem utilitzat un model nou de gestió adaptativa i utilitzant els "Open Standards for the Practice of Conservation" establerts a nivell internacional per les organitzacions més prestigioses de conservació de la natura i del qual també en formem part.

A **l'Estany de Sils** hem signat un nou conveni per a la gestió conjunta de l'espai amb l'ACA, l'Ajuntament de Sils i la Fundació Emys, amb la intenció de donar un nou impuls a aquest espai, tant a nivell de conservació del patrimoni natural com de l'ús públic i educatiu.

A **Món Sant Benet** s'han fet actuacions de millora de l'entorn des del punt de vista ambiental. Concretament, s'ha instal·lat un mirador d'ocells a la vora del riu Llobregat, s'ha planificat una plantació de millora del bosc de ribera (executada al gener de 2019) i s'ha avançat en el disseny de la nova rampa de peixos a la resclosa de Sant Benet. També hem publicat un plànol senderista per als clients de l'hotel i els visitants del centre, que completa els materials de servei per als visitants.

Al **Bosc de Vilalta** hem posat en cultiu 5,8 hectàrees d'antigues feixes a través d'un arrendament amb un productor ecològic de la zona. Amb això contribuïm a mantenir espais oberts, que són molt importants per a l'àliga cuabarrada, entre altres espècies.

Un projecte innovador, realitzat conjuntament amb la Fundació Alícia, s'ha adreçat a solucionar el problema que generen les elevades poblacions de senglar i reduir l'impacte que tenen en cultius i a la xarxa viària, mitjançant la promoció del consum de la carn de senglar. Ho hem fet amb la redacció i presentació del llibre **La cuina del senglar**, en què varen participar diferents actors vinculats a la gestió de la caça i restauradors.

La nostra presència i participació permanent en les iniciatives més destacades en l'àmbit de la conservació de la natura, com a la Taula d'Ecoturisme promoguda per la Generalitat, el disseny d'una nova Xarxa de Custòdia o la creació d'una xarxa internacional de conservació de terres (ILCN) permet posicionar-nos com una entitat de referència tant a nivell nacional com internacional.

Sessió de treball del grup de treball sobre el futur de la ramaderia extensiva a la Muntanya d'Alinyà.

Projectes LIFE de conservació del territori i la natura

La Fundació participa com a soci en diversos projectes de gran impacte, cofinançats amb fons europeus dins els programes LIFE i POCTEFA. Les actuacions més destacades el 2018 han estat les següents:

Dins el projecte **LIFE Montserrat** s'ha completat el desplegament efectiu del bestiar en les deu unitats de gestió ramadera previstes, cosa que permet mantenir amb pastura extensiva prop de 1.500 hectàrees forestals, la major part en àrees estratègiques per a la prevenció d'incendis a l'entorn del massís. En concret, s'ha finalitzat les darreres adquisicions de bestiar per a posar en marxa els ramats, així com la infraestructura ramadera de corrals, tancats i punts d'aigua.

En total, el projecte ha incorporat a les explotacions ramaderes vinculades al projecte trenta-dues vaques (bruna del Pirineu), cinc-centes cabres (de races diverses, totes aptes per a la pastura a bosc) i vint-i-cinc rucs, i ha impulsat vuit explotacions de ramaderia extensiva, cinc de nova creació. L'activitat del bestiar depèn de la viabilitat d'aquestes petites empreses ramaderes, per la qual cosa hem fet una tasca minuciosa d'acompanyament dels pastors en els aspectes administratius, tècnics i econòmics.

Una aportació destacable ha estat la col·laboració amb els centres educatius locals per a acostar els alumnes al seu entorn natural i implicar-los en la gestió. S'ha fet un grup de treball amb cinquanta mestres de primària i secundària de vint centres educatius i s'han fet visites escolars a Can Maçana i a Puigventós (1.300 alumnes).

Entre les accions del **LIFE MigratoEbre** cal destacar la inauguració oficial del nou pas per a peixos a Ascó i la finalització de les itineràncies

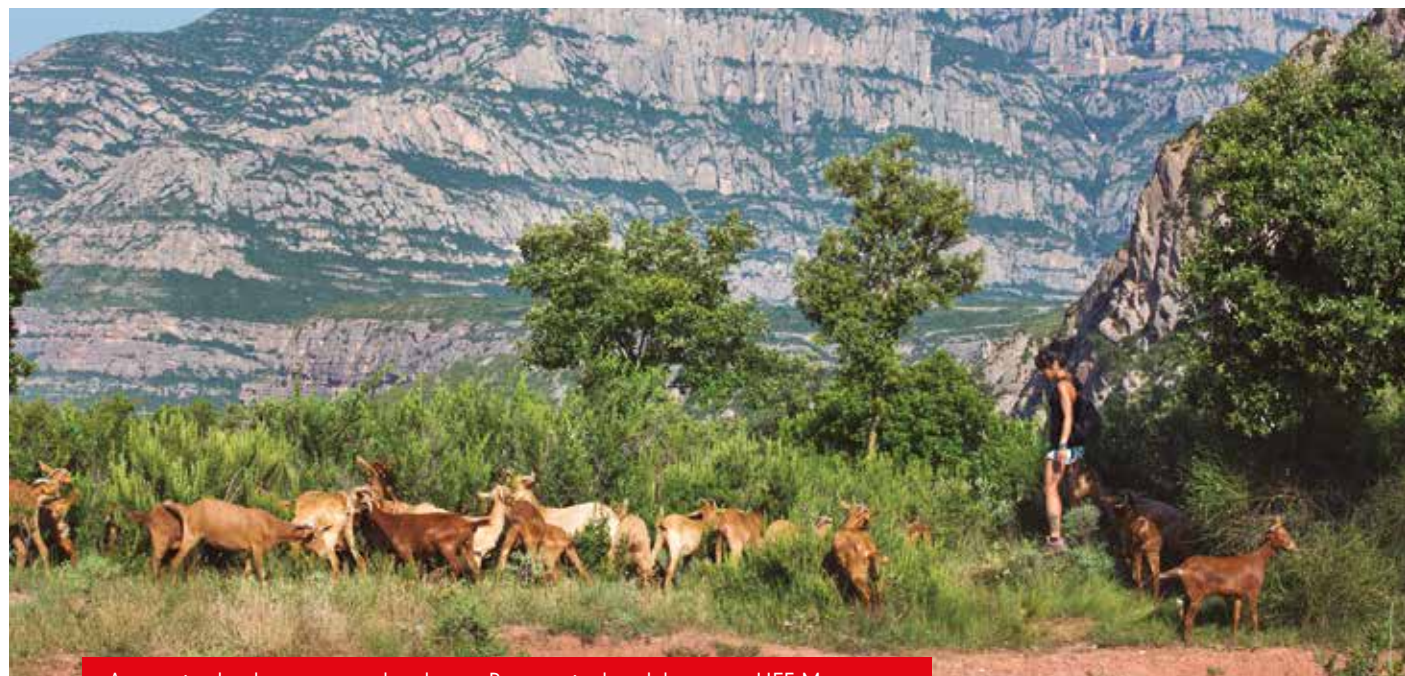
de l'exposició "Per un riu ple de vida" al Museu del Ter de Manlleu, al Pont de Suert i a l'IRTA de Sant Carles de la Ràpita, que durant el 2018 haurà estat visitada per prop de 3.500 persones, i per més de 164.000 des de l'inici del projecte.

Al **LIFE Redbosques** hem realitzat dues actuacions experimentals per a millorar les condicions de maduresa dels boscos del Port d'Arnes i del manteniment de zones obertes en els prats d'alçada.

El **LIFE Alnus** és un nou projecte pilot per a la restitució de boscos de ribera, i de les vernedes en particular, en zones degradades en les darreres dècades per l'alteració dels cursos fluvials als rius Segre, Ter i Besòs i la recuperació d'aquests ambients per a la ciutadania i la natura. Enguany s'ha fet l'anàlisi tècnica de tots els sectors on es faran accions de restauració de vernedes i s'han desplegat elements de comunicació com la pàgina web, xarxes socials i materials divulgatius.

En l'àmbit del Pirineu i dins el programa Interreg POCTEFA, la Fundació participa en dos projectes: l'**ADNPirineus**, per tal de consolidar una xarxa d'educació ambiental transpirenca i realitzar diverses accions de sensibilització comunes a tota la regió, i l'**Ecogyp**, adreçat a la conservació dels voltors i al seu paper com a agents sanitaris naturals de les muntanyes.

També enguany hem finalitzat els projectes LIFE més antics: la restauració de les Salines de la Tancada, l'Alfacada i el Violí (**LIFE Delta Lagoon**), les proves pilot sobre la certificació de projectes agroforestals de fixació de carboni a la península Ibèrica (**LIFE Operación CO2**), així com el projecte **LIFE Pinassa** de conservació i gestió dels boscos d'aquesta espècie de pi d'importància europea.

Actuació sobre la pastura amb cabres a Puigventós dins del projecte LIFE Montserrat.

Educació ambiental de qualitat

Com a aposta de futur, promovem una educació ambiental a través dels centres de natura que ha arribat a més de 72.000 beneficiaris directes. Mitjançant les activitats i estades volem oferir experiències d'impacte i positives, que facin repensar el vincle amb la natura i com podem actuar personalment per a millorar l'estat actual del medi ambient i dels elements naturals. La nostra voluntat és tenir un estil educatiu i de transmissió dels valors de la natura i del paisatge únic i excel·lent, de forma que aconseguim un canvi efectiu en la societat, cada cop més presents en la nostra vida i en la dels nostres fills.

Una de les actuacions principals i permanents és impulsar un viver permanent de naturalistes, amb beneficiaris de tots els cicles formatius, des de les estades a la natura per als més menuts fins a les especialitzacions dels treballs de grau universitari. Aquests actuacions es duen a terme principalment als dos MónNatura, Pirineus i Delta de l'Ebre, així com a la Muntanya d'Alinyà, on hi tenim un Campus Universitari de Ciències de la Terra (vegeu l'apartat "Contribuïm a tenir els científics més ben preparats").

En paral·lel a les activitats educatives o interpretatives, construïm un voluntariat ambiental afí a la Fundació, que realitza de forma altruista, però alhora satisfactòria, diverses accions de recuperació de camins i fonts, de naturalització d'espais, de conservació d'espècies i que alhora promou la investigació i el coneixement dels espais naturals i la biodiversitat (vegeu l'apartat "Sumem voluntaris per arribar més lluny i ajudar més persones").

Bioblitz o jornada de prospecció biològica a la Muntanya de Montserrat dins del voluntariat ambiental.

Conservem espais naturals de gran valor social

Impacte social

	Beneficiaris
Equipaments	72.245
MónNatura Pirineus	15.471
MónNatura Delta de l'Ebre	31.345
Rectoria d'Alinyà	1.913
Masieta de Mont-rebei	19.034
Montserrat-Can Maçana	4.482
Actes	38
TOTAL	72.283
	Visitants
XARXA D'ESP AIS NATURA	405.556